

Viering 'Wijsheid uit de woestijn'

Vinny Verweire

16 mei 2010

Het vertrek

Met z'n dertien waren we. Dertien mensen die diep in hun hart en ziel wisten dat ze deze tocht moesten gaan. Dertien zo verschillende, unieke persoonlijkheden, vol goede moed, met een gezonde portie openheid, met zin voor avontuur, bezinning en innerlijke groei, maar ook met enige vertwijfeling en een klein hartje.

In de vroege ochtend van 6 april 2010 trokken we onze stapschoenen aan voor een meditatieve tocht door de Sinaiwoestijn. Eén ding voelden we al voor het vertrek aan: het zou een bijzondere tocht worden. Hoe dit 'bijzondere' gestalte zou krijgen, was niet te voorspellen en zou voor ieder van ons anders zijn...

De woestijn in

De overgang van het dagelijkse, westerse leven van bij ons naar de soberheid, de stilte, de pracht en de puurheid van de Sinaiwoestijn maakte me stil. In volle vertrouwen liet ik mij meedrijven in dit avontuur, waarin de ziel zou worden gevoed, de geest zou worden verrijkt, het hart zou worden verwarmd en het lichaam zou worden gevoeld als stille en trouwe thuishaven.

Samen met een handvol authentieke bedoeïenen, hun kok en hun dromedarissen trokken we voor een tiental dagen de rotswoestijn in. We leerden elkaars totaal verschillende werelden, interesses en cultuur kennen. En we leerden op een mooie manier communiceren, zonder veel woorden.

Stilte

Dagelijks liepen we enkele uren in stilte. Met elke stap leek ik dichterbij mijn innerlijke kern te komen, een kern waarin verbondenheid met de natuur zo voelbaar en deugdzaam was. Beelden bleven op mijn netvlies branden. Indrukken die per dag, per uur, per moment zo verschillend konden zijn. Er was de ongevarende ruwheid van de woestijn, gebeeldhouwd in rotsen, maar ook de zachtheid van de woestijn, die gestalte kreeg in een prachtige sterrenhemel, in de zon en de maan, in de aarde, het zand en de stenen, in planten en dieren.

Verbondenheid

Zo klein als ik me voelde te midden van de eindeloos uitgestrekte woestijn, zo groots was het gevoel van vrijheid en verbondenheid met de natuur en met mijn tochtgenoten. Betrokkenheid, liefde en respect, mildheid en goede gezindheid waren de fundamenten waarop we als groep de tocht uitbouwden. Dit maakte voor mij het verschil: het delen van lief en leed tussen onze 'passen' door; tijdens de theepauzes, de maaltijden met bedoeïenensoep en rijst, de groepsmomenten bij het kampvuur 's avonds, of gewoon op een willekeurig moment tijdens de tocht. Het vervulde mijn hart met blijdschap, want van verbondenheid word ik nu eenmaal ontzettend goedgezind.

Vaak klonk er dan plots een lach door de mensenstemmen heen. En als we ons al eens konden wassen, dan was het wassen van vier lichamen in hetzelfde water al een reden om blijgezind en glimlachend naar elkaar, monter en verkwikt de dag te begroeten.

Het overweldigende bracht diep vanbinnen veel teweeg en dan vloeiden er tranen, het hart weende van ontroering. Of verborgen verdriet baande zich een weg naar ontlading, balseming en heling, dwars doorheen de stilte van de woestijn, de stilte van de nacht. En natuurlijk had ieder van ons ook wel eens gewoon een dipmomentje. Het mocht er allemaal zijn. Ook dat was verbondenheid.

Ieders weg

Op een dag was het pad dat voor ons lag haast onbegaanbaar. We moesten enkele uren klauteren, klimmen en springen, tussen en over rotsblokken heen. Een hele bedoening, en niet zonder risico.

Dat we niet allemaal even lenig waren, daar hoeft geen uitleg bij. Maar zelfs de stramsten onder ons gaven blijk van een souplesse waar ze zelf verbaasd van stonden. Hun lijf en leden werden soepeler en hun geest werd vindingrijker ten aanzien van de hindernissen die de weg versperden. Het was aandoenlijk en hartverwarmend om te zien, te horen en te voelen hoe de verbondenheid van de groep ervoor zorgde dat er niemand achterbleef. Er werd 'voetje gezet', opgetild, getrokken, geleid, gecoacht. Ieder volgde zijn weg, maar in contact met de anderen, veraf of nabij, zorgend en zorgzaam, bekommerd om het welzijn van ieder van ons, met de bedoeïenen en hun dromedarissen als betrouwbare voorgangers.

En ieders weg was anders, geen voetstap was dezelfde. Het bracht ons tot nadenken: wat is mijn weg doorheen woestenijs? Wat is mijn weg door het leven?

Ikzelf merkte op dat ik haast nooit platgetreden paden bewandelde. Tussen de rotsen heen waren er vaak kleine weggetjes die al eerder waren begaan, maar net die koos ik niet. Vaak was het makkelijker geweest of was het sneller gegaan om die 'mildere' paden te nemen, maar iets lokte me naar de flanken van de rotsen en ik klauterde erop. Weg van het pad, maar toch met zicht op de 'mildere' weg. Soms was het zo spannend dat ik even ging 'pauzeren' waar die gemakkelijker weg liep. Ik stond het mezelf toe... en dat vond ik al heel wat. Maar al gauw voelde ik weer de roep van een ander, nog niet betreden pad. Een pad dat me naar mijn bestemming zou leiden.

De concrete weg, die ik me baande doorheen de woestijn, bracht me tot een inzicht, een vertaling naar het dagelijkse leven. Ik besepte dat ik mijn persoonlijke weg – hoe anders die ook moge zijn – met een gerust hart zelf mag uitkienen. Met af en toe flink wat schrammen en een buil hier en daar, dat wel, maar in het volle vertrouwen dat iets hogers me leidt.

Water

Een andere ervaring die indruk op me heeft gemaakt, is die over de betekenis van water. Tot voor kort was het vijftien jaar geleden dat de laatste druppel regen in de Sinaïwoestijn was gevallen. Dat leidde tot een enorme dorheid en droogte en maakte dat de fauna, de flora en de mensen in heel barre omstandigheden moesten overleven. Enkele maanden geleden regende het voor het eerst in al die jaren. Zo'n twee dagen en twee nachten lang. Wat een weelde! De toestand van schijndood van het onzichtbare, verborgen leven onder rotsen en zand veranderde in het ontspruiten van de mooiste plantjes en struiken, daar in die zogenaamd dorre woestijn. Voor de bedoeïenen was het wonder geschied: er werd hun nieuw leven gegeven. Dat betekent dat dieren, zoals dromedarissen en geiten, ruim vijf jaar voedsel zullen vinden en dat de mens er uiteindelijk vijftien jaar baat bij zal hebben. Telkens weer vertelden de bedoeïenen ons dit (wonder)verhaal, met glinsterende ogen, dankbaar voor hun God die hen dit had geschonken.

Het verhaal over dit 'wonder' liet me niet los. Voor wie ben ik 'water'? Kunnen mijn 'druppels' van betekenis zijn voor anderen? Heb ik het vermogen om als kleine mens door een glimlach,

een traan, een hoofdknikje, een attentie, een schouderklopje, een blik 'voeding' te zijn voor wie ik op mijn levenspad ontmoet?

Ik keerde de vraag ook om: wie zijn voor mij de 'druppels' die in mijn kwetsbaar mens-zijn het verschil maken of hebben gemaakt?

Ik voelde mij dankbaar voor de kracht, de pracht en het wonderbaarlijke van water te kunnen zijn voor anderen. Het ontroerde me dat elke druppel levengedend kan zijn. Het uitwisselen van gedachten hierover met een of meerdere tochtgenoten was dan ook erg fijn en verrijkend.

Sterrenhemel

En dan was er die ontzaglijke sterrenhemel, waaronder we na elke intense dag vol indrukken onze rust terugvonden. We sliepen allen onder deze sterrenkoepel, waaraan we de nacht toevertrouwden. De sterren waren onze stille wakers, waarvan we maar niet genoeg konden krijgen, tot uiteindelijk onze ogen vermoeid toevielen.

Zelfs met slapeloze nachten hadden we vrede. Het deed ons weinig, alleen al omdat je in verbondenheid voelde dat er wellicht hier en daar een ander zieltje ook de slaap niet kon vatten. Het creëerde een ongekennde innerlijke rust. We waren allen 'kinderen van het heelal', zoals Kristin het noemde.

Wanneer je dan 's morgens ontwaakte met een kauwende dromedaris naast je hoofd en Manzür, onze kok, je in het ochtendgloren met zijn quasi tandenloze glimlach stond op te wachten en je zijn in de vroegte gebakken brood en de hete thee rook, dan kon de dag niet meer stuk.

Ons bekommeren om ons ochtendtoilet hoefde ook al niet, want we konden ons perfect vinden in het rondlopen met een stoffige en warrige haardos en een smoezelige broek en bloes. Wat zou het, als je alle pracht toch in je hart draagt?

Mondharmonica

Mondharmonica's waren ook van de partij. Peter, Catherine en ik hadden ons kleine maar krachtige, melancholische instrumentje bij. Zo nu en dan was er een van ons die in de kring rond het kampvuur spontaan de avond welkom blies. De zachte tonen verspreidden zich over de rotsen, om uiteindelijk weg te deinen in de stilte van de nacht. Hier en daar was er een stem die meezong of neuriede, of bij wie de melancholie van de harmonica het hart beroerde.

De laatste nacht in de woestijn, toen we in het midden van de nacht opstonden om – na een klimtocht van ruim een uur – naar de prachtige zonsopgang te gaan kijken, liet ik een allerlaatste, zachte ode aan ons samenzijn in de woestijn uit mijn instrumentje klinken. Kleine ogen wrongen zich open en na de geeuwen kwamen de glimlachjes, die me vriendelijk toeknikten. Ook al was het nog donker, ik zag ze...

La Verna met ons mee

Graag nam ik La Verna mee tijdens de woestijntocht. Soms kreeg ik het beeld van een veertje dat vriendelijk voor mij uit dwarrelde. Dan wist ik hoe vele La Verna-mensen aan ons dachten en met ons meeleefden. Als ik dan tijdens een moeilijke, inspannende tocht opeens een (min of meer) hartvormig steentje vond, leek het alsof La Verna me een hart onder de riem stak. Dan raapte ik het steentje op en droeg het met me mee. Het gaf me een warm gevoel van verbondenheid, deze keer met La Verna, met jullie allen.

Er mogen zijn

Ik besef dat ik me welkom heb gevoeld, de hele tocht lang. Als mensje in het grote universum kreeg ik een plaats: een plaats als minuscuul wezen in die eindeloos uitgestrekte woestijn, een plaats als mens onder de mensen, een plaats aan de sterrenhemel, klein maar schitterend aanwezig. Als een knipoog.

Telkens weer voelde ik een diepe vrede over me komen, om de plaats waar ik op dat moment gewoon 'was', om wie ik was en mocht zijn. Niets meer, maar ook niets minder.

Woestijn uitdragend

Het afscheid van de woestijn vervulde velen van ons met een beetje weemoed. We hadden er ons thuis gevoeld, in eenheid, in liefde en ontmoeting met onszelf en onze omgeving.

Soberheid en stilte hadden ons gevoed en bij elk van ons een plekje gevonden in het hart. Dit zouden we beslist heel dicht bij ons houden en koesteren. Tegelijk was er de vreugde, de goesting om naar huis te gaan, om het innerlijke woestijngevoel een plaats te geven in de realiteit van ons verder leven, elk op onze eigen manier.

In mijn aanvoelen is het precies in het concrete van elke dag dat een woestijnervaring een meerwaarde kan hebben. Ik wil zoeken naar rust in de drukte van de dag, een stukje woestijn zijn vertaling gunnen in de onrust van het bestaan, de stilte van de woestijnnacht meedragen naar waar rust schaars is. Ik wil proberen een flikkerende ster te zijn aan de hemel vol 'mensensterren', knipogend naar wie het deugd kan doen, en als een druppel water voeding te geven aan wie dorst en honger heeft.

Dit alles ingebed in het gevoel dat de weg die je gaat jouw unieke weg is, met hier en daar wellicht wat hindernissen, maar toch jouw eigen, authentieke, waardevolle weg. En in het vertrouwen dat een gids, een mens onderweg, jou wel zal optillen wanneer je botst op een steen waar je niet overheen lijkt te kunnen. Dat is in een notendop wat ik heb geleerd en verder wil mee- en uitdragen.

Thuisgekomen

En nu, thuisgekomen, is het voor ieder van ons een uitdaging om de 'innerlijke woestijn' in ere te houden, om rust te vinden op zielsniveau in de realiteit van het hier en nu.

En soms noopt het pad dat je voor je hebt tot herschikking, bij de ene lichtjes, bij de andere wat grondiger.

Het is wat het is. Hoe kan het anders? We zijn tenslotte kleine, bescheiden wezentjes in de grootsheid van het universum, en dat is maar goed ook.

Dank

Bij dit alles gaat mijn dank uit naar La Verna voor de unieke kans om deze meditatieve tocht mee te maken; naar onze gids, Wivine, die zich haast onzichtbaar bewoog tussen ons en de bedoeïenen door, maar dit avontuur toch met zachte hand en een ruime marge aan vrijheid en natuurlijkheid leidde; naar mijn lieve tochtgenoten, die samen de groep en elkaar droegen; naar de bedoeïenen, die ons zo fijn vergezelden en ervoor zorgden dat we in alle soberheid hadden wat we nodig hadden; naar het thuisfront, dat in het meeleven heel nabij was en in sommige gevallen zich ontfermde over de achterblijvers. Ten slotte gaat mijn dank naar Moeder Natuur, die onze ogen meer dan eens verblindde door haar schoonheid en puurheid zo gul met ons te delen.

't Was mooi!